

Kyj /
KMM

Valtuustoaloite Helsingin vuosittaisista päästökiintiöistä

Helsingin kaupunginjohtaja Jussi Pajunen on luvannut¹ Helsingistä hiilineutraalin, ja Helsingin Energian tavoitteena² on olla hiilineutraali vuonna 2050. Samaan aikaan Uusimaa aikoo olla Suomen ensimmäinen hiilineutraali maakunta ja ilmastomuutokseen sopeutumisen edelläkävijä³. Helsinki on omassa ympäristöpolitiikassaan⁴ sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraalia tulevaisuutta vuoteen 2050 mennessä ja vähentämään päästöjä 20 % vuoteen 2020 mennessä.

Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n⁵ mukaan teollisuusmaiden tulisi vähentää päästöjä vähintään 25-40 % vuodesta 1990 vuoteen 2020 mennessä, jotta voitaisiin välttää yli kahden asteen lämpeneminen. Tähän mennessä jo 133 eurooppalaista kaupunkia tavoittelee yli 40 prosentin kasvihuonekaasupäästövähennyksiä vuoteen 2020 mennessä⁶.

Kaupungin nykyinen ilmastopolitiikka on hajanaista ja parhaan saatavilla olevan ilmastotieteen valossa tavoitteiltaan riittämätöntä. Konkreettiset toimet puuttuvat tai ne on siirretty pitkälle tulevaisuuteen. Lisäksi päästövähennystoimien toteutumisen ja vaikuttavuuden seuranta on puutteellista. Helsingin ilmastopolitiikka ryhdyisi, jos kaupunki ottaisi käyttöön vuosittaiset päästökiintiöt (vrt. kansallisella tasolla ilmastolaki⁷) ja seuraisi säännöllisesti päästövähennysten tuloksellista toteutumista.

Vuosittaiset päästökiintiöt olisivat monin tavoin parempi vaihtoehto kuin nykyinen yleiseen ympäristöpolitiikkaan tai poliittisiin julistuksiin perustuva heikko ohjaus. Vuosittaisten päästökiintiöiden mukanaan tuomat sitovat lyhyen aikavälin tavoitteet ja hiilibudjetit tekisivät ilmastopolitiikasta jämäkkää ja helposti seurattavaa. Sen avulla kaupungin päästövähennykset voitaisiin suunnitella ja toteuttaa johdonmukaisesti ja hallitusti. Lisäksi tavoitteiden toteutumista pitäisi seurata säännöllisesti.

Helsingin vuosittaiset päästökiintiöt voisivat sisältää esimerkiksi seuraavat elementit:

- Käytännön päästövähennystoimia raamittavat hiilibudjetit, joissa määritellään kullekin toimialalle sekä kaupungin hallintokunnalle suurimmat sallitut päästömäärät valtuustokausittain tai 1 - 4 vuoden mittaisille kausille.
- Selkeän työn- ja vastuunjaon valtuuston, kaupunginhallituksen, kunkin viraston sekä Helsingin Energian kesken.
- Kattavan päästövähennystoimien vaikuttavuuden seurannan vuosittain sekä päästövaikutusten arvioinnin läpileikkaavana osana kaupungin talouden kokonaissuunnittelua.

¹Kaupunginjohtaja ylipormestari Jussi Pajusen uudenvuodenpuhe 31.12.2009, www.hel.fi/wps/portal/Helsinki/Artikkeli?urile=hki:path:/Helsinki/fi/P_t_ksenteko+ja+hallinto/Kaupunginjohtajat/Kaupunginjohtaja+Jussi+Pajunen/Puheet/Kjn_puhe_uusivuosi_200912¤t=true

²Helsingin Energian verkkosivut: Vähennämme ilmastomuutosta aiheuttavia päästöjä, <http://www.helen.fi/ymparisto/ilmastovaikutukset.html>

³Maakuntasuunnitelmasta rakennuspuut Uudenmaan kehittämiseen, <http://www.uudenmaanliitto.fi/index.phtml?s=15>

⁴Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka, http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/e3faf1004a158b94a843ecb546fc4d01/Ymparistopolitiikka_kvsto+hyvaksyma.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=e3faf1004a158b94a843ecb546fc4d01

⁵ IPCC's 2007 Fourth Assessment Report Working Group III report, in Box 13.7 on page 776, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/publications_and_data_reports.shtml#UPVcmPKwQsY

⁶ Kaupunginjohtajien yleiskokous, Kestävän energian toimintasuunnitelmat, http://www.kaupunginjohtajienyleiskokous.eu/actions/sustainable-energy-action-plans_fi.html?city=Hae+kest%C3%A4v%C3%A4n+energian+toimintasuunnitelmaa...&country_seap=&co2=81-100%25&date_of_approval=&accepted=

⁷ Tässä aloitteessa kyse on paikallisen tason versiosta kansallisesti valmisteilla olevasta Ilmastolaista. Esimerkiksi Ympäristöministeriön selvityksen mukaan (5.6.2012) ilmastolaki toisi suunnitelmallisuutta Suomen ilmastopolitiikkaan, <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=412818&lan=FI>

2013-000693

Helsingin vuosittaisiin päästövähennyksiin velvoittava järjestelmä varmistaisi, että kaupunki kantaisi vastuunsa kansallisissa ja globaaleissa ilmastotalkoissa. Riittäviin päästövähennyksiin sitoutuminen olisi myös positiivinen signaali muille kunnille Suomessa ja maailmalla.

Vuosittaiset päästökiintiöt olisivat kaupungin talouden ja elinkeinoelämän etu: mitä aikaisemmin joka tapauksessa edessä oleviin päästövähennyksiin ryhdytään, sitä halvemmiksi ne tulevat. Lisäksi Helsingin sitoutuminen riittävien päästövähennysten tulokselliseen toteuttamiseen antaisi kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle selkeän signaalin kaupungin kehityksen suunnasta.

Ehdotamme, että Helsinki aloittaa vuosittaisten päästökiintiöiden valmistelun ja tuo sen valtuuston hyväksyttäväksi vuosittaisiin päästövähennyksiin sitoutumiseksi.

Helsingissä 16. tammikuuta 2013

LEO STRANIUS

Janne

Ann Saari

Matti

Taru

Janne

Matti

Heidi

Janne

Janne

Janne

Outi Alane Kärki

Janne

Mia

Janne

Janne

Merita

David

Janne

GM

P. Hei

Janne